

باسمه تعالی

دوره آموزشی پژوهشی علوم انسانی اسلامی مفتاح

طرح پژوهشی پایان دوره

دوره مفتاح شامل دو بخش آموزشی و پژوهشی می‌باشد. کلاس‌های آموزشی در طول دوره اهداف آموزشی این دوره را محقق خواهد کرد. در بخش پژوهشی، هر یک از شرکت‌کنندگان، در پایان دوره، ملزم به ارائه‌ی طرحی پژوهشی می‌باشند. هدف از ارائه‌ی این طرح‌های پژوهشی، استمرار همکاری‌های علمی پژوهشی مخاطبان با دبیرخانه‌ی دوره و ایجاد شبکه‌ی نخبگانی متشکل از متعاطیان علوم انسانی اسلامی است. برای دستیابی به این مقصود و ایجاد وحدت رویه میان طرح‌های پیشنهادی، قالب مورد قبول طرح‌های پژوهشی در ادامه خواهد آمد. بدیهی است تمامی طرح‌های پژوهشی پیشنهادی، جهت تایید شدن، باید در قالب ذیل و در بردارنده‌ی محورهای آن باشد.

• ساختار تحقیق

۱. عنوان پژوهش

منظور از عنوان پژوهش عبارتی گویاست که محتوای تحقیق را به صورت اجمالی بیان می‌کند. موضوع پژوهش بیان می‌کند که عنوان مذکور در چه حیطه‌ی کلی از علوم انسانی قرار می‌گیرد (اقتصاد، جامعه‌شناسی و ...).

۲. مسأله پژوهش

منظور از «مسأله» در تعبیر مسأله-محور، عبارت است از موارد عدم تلاقی وضعیت بالفعل شرایط اجتماعی با وضعیت آرمانی و ایده‌ئال. بر این اساس، شناخت مسأله منوط به شناخت وضعیت مطلوب و وضعیت موجود اجتماعی است. این شناخت دارای درجات است و به تبع دقت در شناخت مسأله تابعی است از دقت در شناخت وضعیت بالفعل و ایده‌ئال.

۳. حیطه موضوعی پژوهش

منظور آن است که مشخص شود این پژوهش ذیل کدام یک از موضوعات اصلی حوزه رشته‌ی تخصصی مورد نظر قرار می‌گیرد.

۴. پیشینه پژوهش

۵. چارچوب نظری پژوهش

پیشنهاد پژوهش شامل بیان «چارچوب نظری» می‌شود؛ چارچوب نظری بیانگر پیش‌فرض‌های کلی تحقیق و یا نظریه‌ای است که پژوهش مورد نظر بر اساس آن سامان می‌یابد. تنقیح چنین چارچوبی باعث می‌شود مراحل بعدی پژوهش با دقت بیشتری پیش برود.

۶. روش پژوهش

در بخش روش پژوهش، اگر نویسنده از روشی مرسوم و متعارف استفاده می‌کند بیان اجمالی روش کافی است، اما اگر از روشی خاص یا نو بهره می‌برد، روش پژوهش باید به دقت توضیح داده شود.

اصول کلی (مهم)

الف: هر پژوهش باید به مسأله‌ای بومی با رویکردی دینی بپردازد؛ بنابراین، «بومی» بودن و «دینی» شروط کلی ضروری پژوهش می‌باشند.

ب: بومی بودن یک پژوهش مستلزم «مسأله-محور» بودن آن است؛ بنابراین هر پژوهش دارای مسأله‌ای است که به روشنی توضیح داده شده است.

ج: بومی بودن، ضرورتاً به معنای مربوط بودن مسأله به مسائل داخلی جمهوری اسلامی ایران نیست؛ بلکه مسائل بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و همه مسائل مربوط به وطن توحیدی در حیطه مسائل بومی جای می‌گیرد.

د: دینی بودن پژوهش تا حد زیادی به چارچوب پژوهش مورد اتخاذ بستگی دارد؛ اگر پیش فرض‌های اساسی پژوهش و یا نظریه‌ای که پژوهش بر اساس آن سامان می‌یابد اسلامی باشد، پژوهش نیز تا حدی دینی خواهد بود.

ه: نوشتن واضح و تفصیلی پژوهش، به خصوص در بخش تنقیح مسأله و چارچوب نظری مطلوبیت دارد.